

Dokument: Avtalet med Danmark

Marjaana Alaviukola och Pekka Lähdekorpi. Foto: TR BILD

I fjol fick dansk travsport över 50 miljoner kronor i driftersättning från svenskt håll.

Avtalet mellan svensk och dansk travsport omförhandlas just nu.

Överenskommelsen slöts på felaktigt sätt och det samtidigt som den svenska spelutredningen pågick – nu behöver avtalet anpassas till den nya lagstiftningen.

I ena styrelsen sitter Marjaana Alaviuhkola som ordförande – på andra sidan sundet sitter sonen Pekka Lähdekorpi som styrelseledamot.

Av: Rickard Hansson Publicerad: 8 apr 2021

Sedan 2018 finns ett avtal mellan Svensk Travsport och Dansk Hestevæddeløb (DHV), syftet är att stärka den skandinaviska sporten, effektivisera processer och harmonisera regelverk. Tanken var, 2018, att DHV ska vara "fullvärdig medlem" i Svensk Travsport, på samma nivå som en svensk storbana, år 2024.

Dansk travsport har slitit med ekonomin under många år och omregleringen av spelmarknaden skedde långt tidigare än i Sverige, vilket innebar att sporten finansieras via danska kulturdepartementet där intäkter från statliga spelbolaget Danske Spil kontrollerades och år 2015 kom besked om sparkrav från kulturdepartementet: I klartext att det ekonomiska biståndet till travsporten successivt skulle minska kommande år.

"Samma nivå som en svensk storbana"

– I samarbetsavtalet ingår även ett stegvis ökande driftsbelopp till DHV under 2019 till 2024, så att den danska travsporten uppnår samma nivå som en svensk storbana 2024. När DHV uppfyllt kraven avgör Svensk Travsports fullmäktige om DHV ska bli medlem i Svensk Travsport. DHV ansluts då som en medlem där alla banor i Danmark inkluderas, sade dåvarande ST-ordföranden **Hans Ljungkvist** till [Travronden](#) i april för tre år sedan när avtalet blev verklighet.

Hans Ljungkvist, tidigare ordförande i Svensk Travsport. Foto: TR BILD

Avtalet innebär bland annat att i takt med att pengarna från kulturdepartementet minskar så ska den ekonomiska hjälpen från Sverige att öka.

2019 uppgick driftsbeloppet till 48,8 miljoner kronor.

I fjol – 2020 – var beloppet 53,6 miljoner kronor.

I samma veva som förhandlingarna mellan svensk och dansk trav- och galoppsport pågick så stod det klart att ATG förvärvade danska spelbolagskoncernen Ecosys A/S med varumärken som Bet25 och Rød25 vilket stärkte incitamenten för ett avtal. Sedan en tid tillbaka är avtalet uppe för omförhandling och intäkterna från spelbolagsaffären har inte motsvarat förväntningarna och 2019 stod det klart att avtalet tecknats helt emot reglerna och kritik framfördes.

Ett sådant avtal krävde en stadgeändring för Svensk Travsport vilket i sin tur innebar att två fullmäktigebeslut krävdes för att genomföra samarbetet. Så skedde inte, något som torgfördes av ST-ordföranden Marjaana Alaviuhkola på ett styrelsemöte den 12 december 2019.

FAKTA

FAKTA: Utdrag ut styrelseprotokollet

a) Avtalet med Danmark Marjaana Alaviuhkola redogjorde för bakgrunden, processen och villkoren för avtalet med Danmark. Konstaterade att samarbetet på lång sikt är bra men, att om man så finner, kan avtalet i princip sägas upp tidigast 2023. Därefter sker enligt exitklausulen en treårig utfasning med 2023 års förbindelser. Informerades om olika scenarier för det totala åtagandet om fullmäktige beslutar att avsluta samarbetet.

Marjaana Alaviuhkola underströk att avtalet borde ha beslutats av fullmäktige. Beslutsprocessen blev inte rätt förd och att styrelsen härvid brustit. Avtalet ska även ses i ljuset av att Svensk Travsport och ATG under rådande spelmonopol

agerade som en helhet och med andra skatteregler. Nu tar travet kostnaderna för samarbetet medan ATG erhåller intäkterna från danska spelbolaget Ecosys. Arbeta att omförhandla avtalet pågår och styrelsen återkommer med information.

Den danska travsportens anpassning till svenska reglementen fortgår enligt plan. Förtroenderådet diskuterade avtalet. I flera inlägg riktades kritik mot förtroendet för de tre styrelseledamöter som deltagit i avtalsbeslutet. Utifrån de utmaningar som travsporten har att hantera är det avgörande att styrelsen känner ett starkt mandat från medlemmarna. Efter diskussion beslöt förtroenderådet att yttra sig i förtroendefrågan, vilket Marjaana Alaviuhkola välkomnade.

Genom handuppräknning klargjordes att det finns ett mycket starkt stöd och fortsatt förtroende för de tre styrelseledamöterna. Beslöts att en utredning av avtalet med Danmark görs. I den ska även en affärsplan med intäkter och verksamhetsplan ingå. Utredningen ska presenteras på vårens förtroenderåd eller fullmäktigemöte.

Visa mer

Drygt ett år senare, på ett styrelsemöte den 3 februari 2021, uttrycker styrelsen att ”*det har inte varit något lätt arbete att komma överens eftersom det finns ett gällande avtal från 2018 som behöver ersättas*”.

Marjaana Alaviuhkola betonar att förhandlingarna har förts i en ”mycket positiv och konstruktiv anda enligt devisen ’starkare tillsammans’”.

– Arbetet med avtalet påbörjades 2017 och det blev sedan i mångt och mycket skrivet utifrån de förutsättningarna som fanns då, från den gamla världen innan omregleringen. Många saker i avtalet måste anpassas till dagens situation och det arbetet har pågått under ett års tid, säger hon.

Exempel på konkreta saker?

– Hela symbiosen med sport och spel. Det är svårt att säga några enstaka detaljer. Våra finansiella flöden fungerar på ett annat sätt nu.

Spelar det någon roll för nuvarande arbete att det inte gick rätt till när avtalet kom på plats?

– Nej.

När är arbetet klart?

– Nästa steg är att presentera de nya villkoren för fullmäktige och det kommer att ske under våren.

Avtalet ska anpassas efter den omreglerade spelmarknaden, en lagändring som trädde i kraft 1 januari 2019. Däremot pågick såväl lobbyarbete från travsportens intressenter långt tidigare än så, och samtidigt som Danmarksfrågan diskuterades mellan parterna skickade

Finansdepartementet ut ett pressmeddelande den 21 december 2017 – alltså före det att Danmarksavtalet fanns på plats.

FAKTA

FAKTA: Utdrag ur pressmeddelandet från **Finansdepartementet**

”I dag fattade regeringen beslut om lagrådsremissen En omreglerad spelmarknad. En ny spellag och ny lag om skatt på spel föreslås. Den nya regleringen ska utformas som ett licenssystem. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.”

Visa mer

Uppgifter gör gällande att ATG:s business case kring affären med Ecosys A/S (Bet25) lovande mer än vad som blivit verklighet, hittills.

– Man kan säga att det är en långsiktig satsning och att man måste se långsiktigt på sådana satsningar, ATG:s affär är ganska komplicerad där, säger Alaviuhkola.

Men hur har det gått hittills jämfört med prognosen?

– Egentligen är det en fråga för ATG, men den är ju försenad.

Den ekonomiska återbärningen?

– Tillväxten är väldigt god just nu men det förväntade ekonomiska utfallet är lite försenat.

FAKTA

FAKTA: Ecosys utveckling

Under 2020 uppgick nettospelsintäkterna för danska bolaget till 154 miljoner kronor. Tillväxten ökade med 50 procent under fjärde kvartalet, där hästspelet – Derby25 – stod för den primära ökningen enligt ATG:s **bokslutskommuniké**.

2019 lämnade **Claes Lundell** styrelsen i DHV och ersattes av **Pekka Lähdekorpi**, son till ST-ordföranden **Marjaana Alaviuhkola**, däremot är dem passiva i det operativa arbetet i ämnet.

Vd **Maria Croon** leder förhandlingsarbetet från svenska sidan.

– Jag är inte med i förhandlingsgruppen, säger Alaviuhkola.

Av det skälet?

– Nej, för att styrelsen gett uppdraget till vd:n för Svensk Travsport.

Är inte situationen speciell ändå? Att du och Pekka representerar var sin styrelse.

– Jag vet inte vad jag ska svara på det, jag passar.

Förstår du frågeställningen? Att du sitter i en styrelse och Pekka i den andra styrelsen när organisationerna förhandlar med varandra.

– Som sagt, jag deltar inte i praktiska förhandlingar, styrelsen har fått uppdraget från sina medlemmar.

Vad innebär det här avtalet för svensk travsport på sikt?

– Visionen som fanns 2017 är inte mindre relevant i dag. Tittar vi 10-15 år framåt så är visionen en skandinavisk sport och ett skandinaviskt spel. Det är ledstjärnan.

Hur märks det om 10-15 år i det dagliga?

– Alla skandinaviska länder har haft en nedåtgående trend avseende två- och fyrbenta intressenter, slår vi ihop oss får vi en större stomme. Om man tänker spelmässigt så är det inte effektivt att varje land har ett eget spelbolag, så det behöver effektiviseras och krafterna samordnas. Framtiden får utvisa om visionen är den rätta.

Claes Lundell har tidigare suttit i DHV:s styrelse, en plats som ersattes av Pekka Lähdekorpi. Foto: TR BILD

Pekka stämmer in i Marjaanas bild över hur arbetet ser ut.

– Om man tittar till hur det ser ut rent faktiskt så är både jag och Marjaana ganska långt ifrån förhandlingarna. På båda sidor finns det en förhandlingsgrupp som ingen av oss deltar i. I det här specifika ärendet finns det i sig inget konstigt, sen kan man rent allmänt...retoriskt tänka: "Är det här ett problem?", det förstår jag. Jag ser dock inte problemet i det. Exempelvis är jag vice ordförande i Skånska Travsällskapet och även om inte vi har förhandlingar varje dag med ST så finns det alltid frågor med olika intressen, jag ser inget konstigt i det, säger han.

– Hade det däremot varit så att vi satt vid förhandlingsbordet i Danmarksfrågan så hade det sett ganska märkligt ut, det håller jag med om.

DHV är inte en beslutande part

Å andra sidan kanske ni, i egenskap av styrelseuppdragen, styr arbetsbeskrivningen för förhandlingsgrupperna?

– Vad gäller svenska sidan kan jag inte uttala mig, på danska sidan är det ganska komplicerat. Dansk Hestevæddeløb (DHV) är egentligen inte en beslutande part, det är ett driftbolag som ägs av förbunden Dansk Travsports Centralforbund (DTC) och Dansk Galop (DG) som också har beslutande rätt. Det kan lätt framstå som att DHV är motsvarigheten till ST, men så är det inte.

Du har uppdrag i Sverige genom Jägersro och i Danmark genom DHV, även om visionen är ett samarbete mellan länder, men det inte finnas viss konkurrens mellan parterna och att det blir problematiskt då?

– Nej, absolut inte, tänker man lite väl tunnelseende så kanske man kan se en konkurrens mellan Jägersro och Danmark men ser man på travet som sport i Norden så måste vi kunna samarbeta. Danmarksavtalet är bara en liten del av det arbetet och enligt mig så ska också Norge och Finland med.

Så på sikt, vill du se ett förbund och ett spelbolag för dessa länder eller vad är "slutmålet"?

– Nu är det högst personliga spekulationer men ja, ETT förbund. Det finns i nuläget såvitt jag vet inga diskussioner om att Norge och Finland ska gå samman med oss, men min högst personliga vision är att det ska finnas ett gemensamt sportförbund som kan dela intäkter och kostnader och skapa en effektiv organisation och ett bra samarbete.

Vill se bredare samarbete

– Tänk om man kan få alla intresserade i Danmark, Norge och Finland att spela på V75 och att då pengarna kommer in i ATG:s maskineri och öka deras finansiella förmåga, det skulle gagna så många fler i ett nordiskt samarbete. Men det är klart att det här ligger långt fram i tiden, anledningen till att jag hoppade på styrelsearbetet i DHV är just visionen i den här frågan.

Varför tar allt så lång tid?

– Det är komplicerade processer och många olika intressegrupper. Danmarksfrågan är omstridd i Sverige och jag har förståelse för att man har olika åsikter. Stora steg tar lång tid, den parallellen kan man dra till en massa andra frågor.

Är det en brist inom travsportens struktur?

– En av de största, vilket också pågående rådslag i Sverige tar fasta på. Historiskt har travsporten varit en framgångssaga men i dag finns det ingen

beslutskraft någonstans, enligt mig. Det behövs en modell där man kan ta beslut.

Kritik inom familjen

Är inte det direkt kritik mot Marjaana?

– Hon är kanske inte direkt ansvarig för beslutskraften de senaste 20 åren, men det är klart att hon fått intern kritik från mig för att saker tar tid. Kanske beror det också på att jag själv inte alla gånger har insyn i processerna men jag hoppades att man kommit längre i rådslagsprocessen samtidigt som coronapandemin spelat in. Alla kan inte alltid vara vinnare, tror jag.

Avtalet med Danmark kommer att tas upp på fullmäktige i vår och en konkret riktning för hur avtalet ska se ut framöver förväntas då att presenteras.